

I. JURISPRUDENȚĂ

A. DREPT CIVIL ȘI PROCESUAL CIVIL

1. Acțiune revocatorie. Prescripție. Complicitatea terțului la fraudă

Revocative action. Limitation period. Third party's complicity in committing fraud

Abstract

The simple signing by a person of a contract according to which the respective person pays for acquiring an asset, even if with the limitations of acquiring its use in full at the seller's end of life, shall not be deemed as a legal presumption of knowing the depletion of that person's equity from the assets likely to be pursued.

The claimant was required to prove the possible relationships of the parties to the case, which might lead to such a certainty, a situation for which the criticism brought is found as unsubstantiated, the provisions of para. 2 of Article 1.562 of the Civil Code being correctly intercepted and applied in this case.

Rezumat

Simpla semnare de către o persoană a unui contract în temeiul căruia plătește pentru dobândirea unui bun, chiar și cu limitările dobândirii în integralitate și a folosinței acestuia la sfârșitul vieții vânzătorului, nu constituie o prezumție legală a cunoașterii golirii patrimoniului acelei persoane de bunuri urmăribile.

Reclamanta era cea care era obligată să dovedească eventualele relații ale părților cauzei care să poată conduce la o astfel de certitudine, situație pentru care critica adusă se constată nefondată, dispozițiile alin. (2) al art. 1.562 C. civ. fiind corect interpretate și aplicate în cauză.

– Cod civil: art. 1.562, art. 1.564

(C. Ap. Pitești, s. I civ., dec. civ. nr. 311 din 17 septembrie 2019, trimisă, în rezumat, de **judecător Alina Mihaela Mateescu**)

Constată că, prin *sentința civilă nr. 6345/8 decembrie 2017, Judecătoria Rm. Vâlcea*, admitând excepția prescripției dreptului material la acțiune invocată de pârâții G.N.F.N. și B.S.R.-Ș., a respins, ca prescrisă acțiunea, prin care reclamanta Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova, prin Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea, solicita revocarea contractului de vânzare cumpărare cu uzufruct viager, autentificat sub

nr..../... al BNP S. A. M. considerat ca făcut în dauna intereselor bugetului, cu consecința revenirii bunului în patrimoniul debitorului G.N.F.N. și obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată, precum și declararea ca inopozabil creditorului a acestui contract.

Pentru a soluționa astfel cererea, instanța a reținut că termenul de prescripție a unei astfel de acțiuni a început să curgă la data pronunțării deciziei penale nr. 762/A/5 decembrie 2014 a Curții de Apel Pitești, ce se constituie în titlu executoriu, sau cel mai târziu data de 8 decembrie 2014, când Biroul de executări penale a comunicat reclamantei prejudiciul ce se impunea a fi recuperat.

În acest context, s-a considerat că, întrucât actul atacat a fost înscris în cartea funciară pentru opozabilitate, creditoarea nu putea invoca un alt moment al cunoașterii calității de debitor a pârâtului, de altfel, în ianuarie 2015 fiind demarată executarea silită și necunoașterea existenței actului de vânzare, neputând fi invocată în condițiile înscrierii ei.

Împotriva sentinței a declarat *apel* reclamanta, criticând-o pentru greșita aplicare a excepției prescripției dreptului material la acțiune.

Prin *decizia civilă nr. 1096/A/22 octombrie 2018, Tribunalul Vâlcea, Secția I civilă* a admis apelul, a schimbat în tot sentința în sensul că a fost respinsă ca neîntemeiată cererea și a fost obligată apelanta-reclamantă să-i plătească pârâtului-intimat G.F.-N. suma de 2.000 lei, reprezentând cheltuieli de judecată parțiale.

În motivare, instanța a reținut că excepția prescripției a fost greșit aplicată cererii cu care judecătoria a fost învestită, față de condițiile impuse de art. 1.564 C. civ. acțiunii revocatorii.

Aceasta prevede obligativitatea respectării unui termen de 1 an calculat în funcție de două momente alternative: data la care creditorul a cunoscut, respectiv data la care trebuia să cunoască prejudiciul rezultat din actul atacat.

Aceste momente vizează data cunoașterii prejudiciului provocat prin actul atacat, iar nu data încheierii actului juridic considerat fraudulos, după cum, nici data nașterii creanței.

Or, despre golirea patrimoniului debitorului de acest bun, reclamanta a luat cunoștință doar prin încunoștințarea făcută de către Primăria Rm. Vâlcea la data de 25 iulie 2016, acesta fiind momentul începerii curgerii prescripției extinctive.

Prejudiciul la care textul din Codul civil se referă nu îl constituie momentul cunoașterii prejudiciului ce se impune a fi recuperat, ci momentul cauzării unui prejudiciu prin punerea în imposibilitatea recuperării lui, prin actul atacat.

Cât privește temeinicia cererii, tribunalul arată că, în cazul contractului de față, întrucât el este unul oneros, legiuitorul impune printre alte condiții îndeplinite de acest act și pe aceea de a se dovedi complicitatea terțului la fraudă.

Aceasta întrucât, în perioada 2010-2017, potrivit aceluiași comunicări făcute de către Primăria Municipiului Rm. Vâlcea, același debitor se afla înscris în evidențele fiscale cu un apartament, iar în prezent în același imobil mai are înscrisă în evidențele fiscale doar o boxă.

În aceste condiții, tribunalul a constatat dovedită golirea totală a patrimoniului de bunuri urmăribile, apte de a acoperi cuantumul creanței, precum și anterioritatea creanței cât privește actul atacat.

În ceea ce privește, însă, participarea terțului care presupune că acesta ar fi cunoscut efectul actelor debitorului în sensul de a agrava starea de insolvabilitate, s-a constatat că proba nu a fost făcută și nici nu se poate extrage o complicitate la fraudă din înscrierea unui preț nesperios în contract, câtă vreme vânzarea a privit exclusiv nuda proprietate, iar vânzătorul și-a păstrat uzufructul viager.

În temeiul art. 451 alin. (2) C. pr. civ. instanța a examinat mărimea onorariului pentru serviciile avocațiale și a constatat că aceasta nu este justificată de suma de 2.500 lei

solicitată cu acest titlu, aplicând proporțional cu actele de procedură îndeplinite în vederea apărării reducerea la suma de 2.000 lei pentru instanțele de fond și apel, sumă la care a fost obligată apelanta să o plătească intimatului.

Împotriva deciziei, reclamanta a formulat recurs, criticând-o pentru greșita respingere a acțiunii sale, în condițiile în care scopul înstrăinării apartamentului a fost acela de a se produce starea de insolvabilitate a debitorului, actul încheiat fiind fraudulos.

Despre existența acestui act nu se putea cunoaște decât cu comunicarea făcută de către primărie, el nefiind înscris în cartea funciară a imobilului. De aceea, greșit prima instanță a respins acțiunea sa ca prescrisă.

Cât privește fondul, reclamanta nu a pus în discuție complicitate la fraudă a terțului prin neplata prețului sau plata unui preț serios, întrucât nu există garanții că prețul ar fi existat sau că ar fi fost plătit, neexistând nici cea mai mică dovadă în acest sens.

Se mai arată că acțiunea de probă în acțiunea revocatorie este extrem de largă, iar complicitatea este prezumată, întrucât chiar dacă dobânditorul bunului ar fi fost de bună credință și nu ar fi cunoscut intenția debitorului, totuși a participat la fraudă prin semnarea contractului.

O altă critică vizează acordarea cheltuielilor de judecată într-un quantum mai mult decât exagerat, respectiv cel de 500 lei în apel și 1.000 lei în fond, care nu ar fi fost rezonabile prin raportare la munca îndeplinită de avocat.

Față de recursul promovat în termen, *intimatul-pârât G.F.-N. a declarat, la rândul său, recurs incident*, susținând că termenul prescripției extinctive a dreptului material la acțiune curgea de la momentul la care reclamanta a cunoscut existența prejudiciului de recuperat, respectiv creanța fiscală.

În apărare la recursul reclamantei, se arată că aceasta recunoaște ea însăși că nu a pus în discuție existența participării la fraudă a cumpărătoarei, iar prin neplata prețului sau a unui preț serios în considerarea existenței unei prezumții de complicitate la fraudă.

La rândul său, intimata B.R.-Ș. a formulat întâmpinare, solicitând în principal anularea recursului reclamantei, ca nemotivat, și, în subsidiar, respingerea lui ca nefondat.

Curtea, examinând recursurile, constată că acesta sunt nefondate.

În ceea ce privește excepția de nulitate invocată de către intimată, ea nu este operantă în cauză, întrucât prin motivele de recurs se invocă o greșită interpretare și aplicare a normelor de drept material, respectiv a dispozițiilor art. 1.562 C. civ., în ceea ce privește necesitatea conștientizării de către dobânditorul din actul cu titlu oneros a faptului că debitorul își creează sau își mărește starea de insolvabilitate.

Cât privește o atare greșeală a instanței de fond, ea nu există.

Reclamanta însăși arată că niciodată nu a pus problema îndeplinirii de către actul atacat a acestei condiții cerute de text.

În următorul său argument arată, însă, că în cauză ar opera o prezumție în defavoarea dobânditorului prin simpla semnare a actului pe care instanța, într-adevăr, l-a constatat ca lipsind pe reclamantă de posibilitatea de a-și realiza creanța.

O astfel de prezumție legea nu a instituit în cazul contractelor cu titlu oneros.

Simpla semnare de către o persoană a unui contract în temeiul căruia plătește pentru dobândirea unui bun, chiar și cu limitările dobândirii în integralitate și a folosinței acestuia la sfârșitul vieții vânzătorului, nu constituie o prezumție legală a cunoașterii golirii patrimoniului acelei persoane de bunuri urmăribile.

Reclamanta era cea care era obligată să dovedească eventualele relații ale părților cauzei care să poată conduce la o astfel de certitudine, situație pentru care critica adusă se constată nefondată, dispozițiile alin. (2) al art. 1.562 C. civ. fiind corect interpretate și aplicate în cauză.

Cât despre recursul incident, prin care se tinde la păstrarea pronunțării primei instanțe în excepția prescripției extinctive, și acesta se constată nefondat.

Textul ce instituie limitarea la un an a promovării acțiunii revocatorii, art. 1564 C. civ., face vorbire despre data de la care creditorul a cunoscut sau trebuia să cunoască prejudiciul ce rezultă din actul atacat, iar nu de prejudiciul ce trebuie recuperat.

Astfel, prejudiciul cauzat de actul atacat, îl constituie golirea unui patrimoniu de bunuri susceptibile de a fi urmărite.

Deși se susține că părțile ar fi supus publicității contractul lor, care era într-adevăr guvernat de o asemenea regulă, câtă vreme este vorba despre o înstrăinare imobiliară încheiat în formă autentică, în realitate, în cartea funciară a imobilului, înstrăinarea nu a fost niciodată înscrisă, deși așa cum rezultă din situația acestei cărți, în anul anterior încheierii actului de înstrăinare, fusese notată radierea în Partea a III-a ca sarcină ipoteca instituită în favoarea B.C. C. SA, în anul 2003, deci cartea funciară nouă, născută din reconversia celei anterioare, exista, iar actul de înstrăinare nu a fost înscris în Partea a II-a imobilului spre opozabilitate terților.

Ca atare, corectă este soluția dată de instanța de apel excepției prescripției dreptului material la acțiune, și recursul pârâului constatându-se nefondat.

Cât privește criticile formulate de reclamantă asupra cuantumului cheltuielilor de judecată, acestea constituie o apreciere în fapt făcută de instanța de apel asupra valorii demersului juridic de apărare în instanțele de fond și apel, excedent puterii de cenzură a instanței de recurs în lipsa unor critici încadrabile în cele prevăzute de art. 488 C. pr. civ.

Față de toate acestea, în temeiul art. 496 C. pr. civ., urmează ca ambele recursuri să fie respinse ca nefondate, iar reclamanta-recurentă să fie obligată, în temeiul art. 451 C. pr. civ., la plata sumei de 1.000 lei cheltuieli de judecată făcute de pârâul G. F.-N. cu apărarea sa în recurs, considerate egale cu cele făcute pentru promovarea propriului său recurs în care este căzut în pretenții și pentru care nu se acordă cheltuieli de judecată, de asemenea de 1.000 lei din totalul de 2.000 lei plătit, potrivit chitanței depusă de apărător la termenul de astăzi.

Prin întâmpinarea sa, pârâta B.R.Ș. a solicitat instanței de recurs a obliga pe recurenta-reclamantă la plata cheltuielilor de judecată către sine, fără a dovedi însă angajarea unor asemenea cheltuieli, motiv pentru care cererea sa urmează a fi respinsă ca nefondată.

2. Creanță urmărită silit cesionată. Opozabilitatea cesiunii de creanță. Notificarea cesiunii de creanță. Modalități de realizare a comunicării cesiunii de creanță debitorului cedat

Claim subject to forced enforcement that was assigned. Opposability of assignment of debt. Notification of assignment of debt. Modalities to notify the assignment of the receivable to the assigned debtor

Abstract

Article 1578 para. 1 letter b of the Civil Code provides, for the opposability of the assignment to the assigned debtor, that the assignment be notified to said debtor, but without providing the modality to notify or that it must be made personally, consequently the

notification is valid if it is made according to the general rules of communication between natural and/or legal persons, applicable to the method chosen by the sender. Whereas the assignment of debts were notified at the domicile of the debtor indicated in the credit agreement, a domicile which is current, being mentioned also in the request for summons and the request for appeal, and, according to the communication rules of the Romanian Post, communication through the internal correspondence service with AR is valid when the confirmation is signed by a member of the recipient's family (in our case by the mother), the violation of the provisions of Article 1.578 of the Civil Code is not applicable.

Rezumat

Art. 1.578 alin. (1) lit. b) C. civ. prevede, pentru opozabilitatea cesiunii față de debitorul cedat, ca acestuia să-i fie notificată cesiunea, dar fără să prevadă modul cum se face comunicarea sau că aceasta trebuie să fie făcută personal, comunicarea fiind așadar valabilă dacă este făcută conform regulilor generale de comunicare între persoanele fizice și/sau juridice, aplicabile modalității alese de expeditor.

În condițiile în care comunicarea cesiunilor de creanță s-a făcut la domiciliul debitorului indicat în contractul de credit, domiciliu care este actual, fiind menționat și în cuprinsul cererii de chemare în judecată și al cererii de apel, iar, conform regulilor de comunicare ale Poștei Române, comunicarea prin serviciul corespondență internă cu A.R. este valabilă atunci când confirmarea este semnată de un membru al familiei destinatarului (în cazul nostru de către mamă), nu se poate reține încălcarea dispozițiilor art. 1.578 C. civ.

- Cod civil: art. 1.578
- Instrucțiunile interne ale Poștei Române: art. 164
- O.U.G. nr. 99/2006: art. 120
- O.U.G. nr. 52/2016: art. 58 alin. (5)

(Trib. Vâlcea, s. I civ., dec. nr. 210/A din 22 februarie 2019, trimisă, în rezumat și cu comentariu, de **Judecător Beatrix-Yvonne Vesna Piess-Malimarcov**)

Deliberând, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei Horezu la data de 28.03.2018, contestatorul P.I.C. a solicitat, în contradictoriu cu intimata E.C.F., anularea formelor de executare silită în dosarul de executare nr. 40/2017 al BEJ B.O., precum și anularea încheierii nr. 176/09.02.2017 pronunțată de Judecătoria Horezu în dosar nr. (...).

În motivarea cererii, s-a arătat, în esență, că prin somația nr. 40/08.03.2017 emisă de BEJ B.O., contestatorului i s-a pus în vedere să achite, în total, suma de 40.181,25 lei, reprezentând credit neachitat și comisioane, conform titlului executoriu, precum și cheltuieli de executare, sumă actualizată până la data plății efective.

Contestatorul arată că încheierea de încuviințare a executării silite este nelegală, având în vedere că acestuia nu i s-a adus la cunoștință, în termen legal, contractul de cesiune creanță încheiat între creditorul inițial, B.G.S.G SA și intimata E.C.F.. Astfel, susține contestatorul, intimata nu a făcut dovada caracterului cert, lichid și exigibil al creanței, întrucât nu se află în posesia titlului (...).

Intimata E.C.F. nu a depus întâmpinare, neformulând apărări în cauză.

Prin **încheierea nr. 7/29 martie 2018 pronunțată de Judecătoria Horezu** a fost admisă în parte contestația la executare, au fost anulate actele de executare silită efectuate

în dosarul de executare nr. 40/2017 al BEJ B.O., a fost respins capătul de cerere privind încheierea de încuviințare a executării silite nr. 176/09.02.2017 a Judecătoriei Horezu și s-a dispus obligarea intimatei la plata către contestator a sumei de 800 lei cheltuieli de judecată, reprezentând taxă judiciară de timbru.

În motivarea încheierii, prima instanță a reținut următoarele:

În speță, contestația vizează executarea silită începută la cererea de executare silită formulată de creditorul cesionar împotriva debitorului P.I.C., pentru recuperarea debitului din titlul executoriu – contract de credit nr. 4356194/24.12.2014, încheiat de B.G.S.G. în calitate de creditor și P.I.C., în calitate de împrumutat, urmare a contractului de cesiune de creanțe din 14 iulie 2016.

Din dispozițiile art. 1.578 C. civ., citate în cauză, rezultă că executarea silită este condiționată în prealabil de îndeplinirea condițiilor impuse de textul legal citat, de către cesionar.

Din actele dosarului, s-a reținut că în cauză cerințele textului citat nu au fost respectate, cererea de executare silită și actele de executare efectuate nefiind precedate de îndeplinirea condițiilor impuse de art. 1578 C. civ. Chiar dacă la dosarul cauzei există notificări ale cedentului și cesionarului către debitor (f. 95-96), acestea sunt însoțite numai de confirmări de primire semnate de o altă persoană decât debitorul, respectiv mama acestuia.

Numai aceste înscrisuri nu sunt însă de natură să facă dovada îndeplinirii tuturor cerințelor art. 1578 C. civ. pentru executarea creanței de către cesionar, împotriva debitorului.

Prin urmare, începerea executării silite împotriva debitorului este nelegală, astfel încât, pe acest considerent, actele emise în acest sens se impun a fi anulate.

Cât privește încheierea de încuviințare a executării silite, față de prevederile art. 666 C. pr. civ., care vizează condițiile pentru încuviințarea executării silite, instanța a apreciat că nu există motive de anulare, aspectele de nelegalitate vizând executarea propriu-zisă.

Împotriva acestei încheieri au formulat **apel** atât contestatorul P.I.C., cât și intimata E.C.F.

Apelantul-contestator P.I.C. a solicitat admiterea apelului, schimbarea încheierii nr. 7/29.03.2018 pronunțată de Judecătoria Horezu, în sensul admiterii și a capătului de cerere privind anularea încuviințării executării silite nr. 176/09.02.2017 ca fiind nelegală și a majorării cheltuielilor de judecată ce au fost acordate, cu cheltuieli de judecată în apel.

În motivarea apelului, contestatorul-apelant a arătat că instanța de fond nu a răspuns la problemele de drept invocate și că încheierea pronunțată de instanța de fond este nelegală, pentru următoarele considerente: executarea silită se poate efectua numai în baza unui titlu executoriu; instanța de fond nu a răspuns excepției privind lipsa calității de reprezentant a intimatei, ca firmă de recuperare și hotărârea judecătorească pronunțată este nelegală și în ceea ce privește cheltuielile de judecată.

Instanța de fond nu a calculat în mod corect cheltuielile de judecată și a obligat intimata la plata sumei de 800 lei, ce reprezintă taxa judiciară de timbru, deși suma achitată cu titlu „Taxă judiciară de timbru” a fost de 1.000 lei și nu de 800 lei.

A făcut dovada achitării sumei solicitate de către executorul judecătoresc, ce reprezintă contravaloarea copierii dosarului de executare silită și deși a depus la dosar chitanța privind achitarea acestei sume, aceasta nu a fost luată în calcul la stabilirea cheltuielilor de judecată.

Prin **apelul** formulat, apelanta-intimată E.C.F. a solicitat schimbarea în tot a sentinței nr. 7/2018 pronunțate de Judecătoria Horezu și, rejudecând în fond cauza, respingerea ca fiind nelegală și netemeinică a contestației la executare promovată de către contestator, cu cheltuieli de judecată.

În motivarea apelului, arată că instanța de fond în mod eronat a considerat că executarea silită din dosarul nr. 40/2017 al BEJ B.O. este nelegală.

Cu toate că cesiunea de creanță își produce efectele între cedent și cesionar, din momentul încheierii contractului de cesiune de creanță, opozabilitatea față de terți trebuie îndeplinite anumite formalități de publicitate. Publicitatea cesiunii poate fi făcută prin notificarea cesiunii către debitor sau prin acceptarea cesiunii de către debitor. Prin notificarea către debitor a cesiunii se aduce la cunoștința debitorului persoana noului creditor și clauzele esențiale ale contractului de cesiune (...).

Apelantul-intimat P.I.C. a formulat **întâmpinare la apelul** declarat de apelanta E.C.F., prin care a solicitat respingerea apelului ca nefondat și obligarea apelantei-intimate la plata cheltuielilor de judecată.

A invocat excepția lipsei calității procesuale a apelantei-intimate în a solicita încuviințarea executării silită în baza contractului de cesiune și de a efectua executarea silită. A invocat, de asemenea, excepția lipsei calității de reprezentant, ca firmă de recuperare în calitate de mandatar în instanță (...).

Recuperatorii nu pot acționa asemenea unor bănci, iar contactele de credit nu își păstrează calitatea de titluri executorii și față de firmele de recuperare. Altfel spus, creanța cesionată își pierde calitatea de creanță bancară, între noul creditor și debitor intervenind un nou raport.

În ceea ce privește susținerea apelantei că i-a fost notificată cesiunea de creanță, față de susținerile de mai sus, apreciază că aceasta nu are relevanță juridică, deoarece contractul de cesiune de creanță nu îndeplinește condițiile cerute de lege pentru a constitui un titlu executoriu legal. Pe de altă parte, chiar dacă există notificări, ele sunt însoțite de confirmări semnate de alte persoane și nu de către el, astfel ca nici sub acest aspect nu îndeplinesc condițiile de a solicita executarea silită și nici executarea acesteia.

În drept, a invocat dispozițiile art. 471 alin. (5) și 453 C. pr. civ.

Analizând motivele invocate, încheierea atacată și probele administrate în cauză, instanța apreciază că doar apelul formulat de intimata E.C.F. este fondat, iar nu și cel formulat de contestatorul P.I.C., pentru următoarele considerente:

În ceea ce privește apelul formulat de apelanta intimata-apelantă E.C.F., în mod greșit prima instanță a considerat că actele de executare sunt nule pentru singurul motiv că nu contestatorul este cel care a semnat confirmările de primire a notificărilor cesiunilor de creanță de la filele 95-96 din dosar, ci mama acestuia, apreciind că, în acest fel, nu au fost îndeplinite condițiile impuse de art. 1.578 C. civ.

Potrivit art. 1578 alin. (1) lit. b) C. civ.: „Debitorul este ținut să plătească cesionarului din momentul în care: ... b) primește o comunicare scrisă a cesiunii, pe suport hârtie sau în format electronic, în care se arată identitatea cesionarului, se identifică în mod rezonabil creanța cedată și se solicită debitorului să plătească cesionarului. În cazul unei cesiuni parțiale, trebuie indicată și întinderea cesiunii”.

Textul de lege citat prevede, pentru opozabilitatea cesiunii față de debitorul cedat, ca acestuia să-i fie notificată cesiunea în modul arătat, dar fără să prevadă modul cum se face comunicarea sau că aceasta trebuie să fie făcută personal.

În aceste condiții, comunicarea este valabilă dacă este făcută conform regulilor generale de comunicare între persoanele fizice și/sau juridice, aplicabile modalității alese de expeditor.

În cazul de față, notificările celor două cesiuni succesive de creanță s-au făcut prin serviciul corespondență internă cu A.R. oferit de Poșta Română, a cărei particularitate constă în confirmarea primirii de către destinatar, împuternicit sau delegat. Primirea personală a acestei confirmări este necesară numai atunci când expeditorul a solicitat, suplimentar, predarea „în mână proprie” (personal).

Astfel, potrivit pct. 164 din Instrucțiunile interne ale Poștei Române, în vigoare din anul 1973: „Obiectele de corespondență cu indicația „Recomandat” se predau la domiciliu, în lipsa destinatarilor, membrilor majori ai familiei acestuia cu care locuiește împreună. Prin membri majori de familie se înțeleg: soți, frați, părinți, copii, socrii și cumnați.”.

În condițiile în care comunicarea cesiunilor de creanță s-a făcut la domiciliul debitorului indicat în contractul de credit, domiciliu care este actual, fiind menționat și în cuprinsul cererii de chemare în judecată și în al cererii de apel, iar, conform regulilor de comunicare ale Poștei Române, comunicarea prin serviciul corespondență internă cu A.R. este valabilă atunci când confirmarea este semnată de un membru al familiei destinatarului (în cazul nostru de către mamă), nu se poate reține că notificarea cesiunilor de creanță s-a făcut cu încălcarea dispozițiilor art. 1.578 C. civ.

De altfel, și Codul de procedură civilă, atunci când reglementează citarea și comunicarea actelor de procedură, reglementează posibilitatea primirii actului, atunci când destinatarul nu este găsit la domiciliu sau reședință, de către persoanele majore din familie și, în lipsa acestora, chiar de alte persoane majore care locuiesc cu destinatarul. Astfel, potrivit art. 163 alin. (6) C. pr. civ.: „Dacă destinatarul nu este găsit la domiciliu ori reședință sau, după caz, sediu, agentul îi va înmâna citația unei persoane majore din familie sau, în lipsă, oricărei alte persoane majore care locuiește cu destinatarul ori care, în mod obișnuit, îi primește corespondența”.

În consecință, apelul formulat de intimata-apelantă E.C.F. este fondat.

În schimb, nu pot fi reținute ca fondate motivele invocate de apelantul-contestator P.I.C.

În primul motiv de apel, apelantul-reclamant invocă, în susținerea cererii de anulare și a încheierii de încuviințare a executării silite nr. 175/09.02.2017 pronunțată de Judecătoria Horezu în dosarul nr. (...), lipsa unui titlu executoriu al creditoarei E.C.F., apreciind că nu pot fi considerate titluri executorii nici contractul de cesiune de creanță și nici contractul de credit încheiat cu B.G.S.G., care își pierde, în opinia sa, puterea executorie prin cesiunea creanței.

Este adevărat că nu poate fi considerat titlu executoriu contractul de cesiune de creanță, care nu face altceva decât să transmită cesionarului o creanță față de un terț (debitorul cedat), astfel cum exista ea în patrimoniul cedentului la data cesiunii. Însă, în măsura în care creanța cedată este cuprinsă într-un titlu executoriu, titlul respectiv își păstrează caracterul executoriu și în urma cesiunii de creanță, cesionarul dobândind, potrivit dispozițiilor art. 1.568 C. civ., toate drepturile pe care cedentul le are în legătură cu creanța cedată, precum și drepturile de garanție și toate celelalte accesorii ale creanței cedate.

În cazul contractelor de credit, există o dispoziție specială, de excepție, în care acestea își pierd caracterul de titlu executoriu ca urmare a cesiunii de creanță către entități ce desfășoară activități de recuperare creanțe. Astfel, potrivit art. 58 alin. (5) din O.U.G. nr. 52/2016 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori: „Contractele de credit, contractele de ipotecă, precum și orice alte înscrisuri care au caracter de instrumente de garantare a respectivelor credite, încheiate la solicitarea creditorilor, nu reprezintă titluri executorii în cazul în care cesionarul este o entitate ce desfășoară activități de recuperare creanțe”.

Numai că, potrivit 135 alin. (1) din O.U.G. nr. 52/2016: „Prevederile art. 1-129 din prezenta ordonanță de urgență nu se aplică contractelor de credit aflate în curs de derulare la data intrării în vigoare a acesteia”. Așadar, contractele de credit încheiate anterior intrării în vigoare a O.U.G. nr. 52/2016, chiar și acelea ale căror efecte se produc după intrarea în vigoare a actului normativ evocat, așa cum este și cel din prezenta cauză, își

păstrează puterea de titlu executoriu consacrată prin art. 120 din O.U.G. nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2006, și în cazul cesiunii de creanță către o entitate ce își desfășoară activitatea de recuperare creanțe, astfel că instanța de executare poate, în baza lor, să încuviințeze executarea silită.

În sensul transmiterii caracterului de titlu executoriu al contractelor de credit este și practica Înaltei Curții de Casație și Justiție, care, prin decizia nr. 3/2014, pronunțată într-o cerere de dezlegare a unei chestiuni de drept, a statuat că: „... caracterul executoriu este asociat cu creanța, iar nu cu înscrișul ca atare și, atât timp cât legiuitorul a acordat contractelor de credit caracterul de titluri executorii, creanța însăși a devenit una executorie, astfel încât atributul executorialității nu se constituie într-un aspect de drept procesual, ci a devenit o calitate a creanței, care se transmite prin cesiune. (...) Modificarea părților originare ale actului juridic care constituie titlu executoriu nu afectează substanța titlului executoriu, poziția cesionarului fiind aceea a unui veritabil succesor cu titlu particular, care preia, astfel, toate drepturile pe care cedentul le avea în legătură cu creanța”.

În plus, așa cum s-a menționat anterior, au fost îndeplinite și condițiile prevăzute de art. 1.578 C. civ. privind comunicarea scrisă către debitor a cesiunilor de creanță.

Primul motiv de apel formulat de contestator este, deci, nefondat.

Tot nefondat este și cel de al doilea motiv invocat de același apelant, referitor la nepronunțarea instanței de fond asupra excepției lipsei calității de reprezentant al intimătei, ca firmă de recuperare, în raport de cele dispuse de Înalta Curte de Casație și Justiție prin decizia nr. 9/2016, în vederea dezlegării unor chestiuni de drept în dosarul nr. 507/1/2016.

Numai că apelantul face confuzie între două momente procesuale: cel al desfășurării executării silite în dosarul nr. 40/2017 al BEJ B.O. și cel al judecării contestației la executare din prezentul dosar.

Doar excepția lipsei calității/dovezii calității de reprezentant al intimătei (care are calitatea de creditoare în urma unor cesiunii succesive de creanță, iar nu calitatea de reprezentant al vreunei alte persoane juridice) în prezentul dosar reprezintă o veritabilă excepție procesuală, asupra căreia prima instanță ar fi trebuit să se pronunțe în mod distinct și anterior analizării fondului cauzei.

Însă, pe de o parte, nu acesta a fost aspectul invocat de contestator în concluziile scrise și orale asupra fondului cauzei, ci reprezentarea greșită a creditoarei în procedura de executare silită, iar pe de altă parte, reprezentarea intimătei în prezenta cauză nici nu a fost asigurată de vreo altă persoană juridică, pentru a se pune problema aplicării deciziei nr. 9/2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, ci de o societate civilă de avocați.

În realitate, contestatorul-apelant a invocat greșita reprezentare a creditoarei E.C.F. în procedura executării silite de către o altă persoană juridică, respectiv E.K.R. SRL. Doar că acest aspect nu mai reprezintă o veritabilă excepție procesuală, care să aibă ca efect stingerea procesului (excepție peremptorie) sau amânarea acestuia (excepție dilatorie), ci o apărare de fond, adică un motiv de contestație la executare, care, în cazul în care ar fi găsit întemeiat, ar duce la admiterea contestației și la anularea formelor de executare.

Instanța de fond nu era ținută, însă, să se pronunțe asupra acestui motiv de contestație la executare, întrucât nu a fost sesizată legal cu acesta. Astfel, acest motiv nu a fost invocat prin cererea de chemare în judecată, ci abia prin concluziile orale asupra fondului, susținute la termenul din data de 14 martie 2018, iar ulterior în concluziile scrise depuse la filele 143-146 din dosar.

Or, potrivit art. 204 alin. (1) C. pr. civ., modificarea cererii se putea face cel târziu la primul termen de judecată la care părțile au fost legal citate, moment procesual care era depășit la data de 14 martie 2018, iar potrivit dispozițiilor art. 713 alin. (3) fraza 2 C. pr. civ., contestatorul își poate modifica cererea inițială adăugând motive noi de contestație dacă, în

privința acestora din urmă, este respectat termenul de exercitare a contestației la executare. Nefiind sesizată în termen cu acest nou motiv de contestație la executare, în mod corect prima instanță nu s-a pronunțat asupra lui.

În fine, nefondat este și cel de al treilea motiv de apel al contestatorului, pentru două considerente: față de admiterea în parte a contestației la executare, nu se justifica obligarea intimitei la plata în întregime a cheltuielilor de judecată efectuate de contestator, ci numai în parte, conform dispozițiilor art. 453 alin. (2) C. pr. civ.; față de soluția de admitere a apelului formulat de intimata-apelantă E.C.F. și de respingere a contestației la executare, contestatorul nu mai este îndreptățit la recuperarea cheltuielilor de judecată din prima instanță nici măcar în parte.

Având în vedere aceste motive de fapt și de drept, precum și dispozițiile art. 480 C. pr. civ., instanța a respins ca nefondat apelul formulat de apelantul-contestator P.I.C. și a admis apelul formulat de apelanta-intimată E.C.F., cu consecința schimbării în parte a încheierii atacate, în sensul respingerii contestației la executare ca neîntemeiată și înlăturării obligării intimitei de plată a cheltuielilor de judecată de la prima instanță.

Comentariu

Este de netăgăduit aspectul că, dreptul de a pretinde debitorului cedat plata, nu se poate justifica în patrimoniul cesionarului, ca drept realmente relativ față de debitorul cedat, în lipsa unei comunicări prealabile, motiv pentru care, dacă este vorba de o cesiune intervenită înainte de sesizarea organului de executare, dovada comunicării cesiunii trebuie depusă la dosarul de executare.

La rândul ei, instanța de executare, pentru a constata calitatea cesionarului de creditor actual al debitorului cedat, trebuie să o aibă la dispoziție, în dosarul format pentru încuviințarea executării silite, alături de cererea de executare, de titlul executoriu și de cesiunea de creanță.

În speță, debitorul contestator a invocat ca motiv de contestație privind executarea silită însăși, aspectul inopozabilității cesiunii de creanță ce a intervenit între creditorul inițial, cu care a încheiat contractul de credit și intimata în cauză, negându-i ca atare legitimitatea acesteia din urmă de a proceda la urmărirea creanței împotriva sa, învederând în acest sens că nu este persoana care a semnat confirmările de primire a notificărilor cesiunilor de creanță depuse la dosar, ci acestea au fost semnate de mama sa, apreciind că, în acest fel, nu au fost îndeplinite condițiile impuse de art. 1578 din Codul civil.

Potrivit art. 1578 alin. (1) C. civ., debitorul este ținut să plătească cesionarului din momentul în care, fie acceptă cesiunea printr-un înscris cu data certă, fie primește o comunicare scrisă a cesiunii, pe suport hârtie sau în format electronic, în care se arată identitatea cesionarului, se identifică în mod rezonabil creanța cedată și se solicită debitorului să plătească cesionarului. Conform alin. (2) al aceluiași articol, înainte de acceptare sau de primirea comunicării, debitorul nu se poate libera decât plătiind cedentului.

Astfel, pentru valabilitatea cesiunii de creanță nu este necesar consimțământul debitorilor cedat, el fiind un terț față de convenția încheiată între cedent și cesionar, dar pentru ca cesiunea să îi fie opozabilă, trebuie ca debitorul să fie notificat sau să accepte cesiunea.

În ceea ce privește notificarea cesiunii creanței debitorului cedat, textul de lege nu prevede însă modul ori modalitățile prin care urmează a fi realizată comunicarea sau că aceasta trebuie să fie făcută personal debitorului.

Raportat la această situație, în cauză, în dezacord cu prima instanță, Tribunalul a apreciat că este îndeplinită cerința opozabilității cesiunii de creanță față de debitor, comunicarea notificărilor fiind așadar valabilă, dacă este făcută conform regulilor generale de

comunicare între persoanele fizice și/sau juridice, aplicabile modalității de comunicare alese de expeditor, respectiv de creditorul cesionar, căruia de altfel îi revine obligația realizării acestei comunicări cu debitorul cedat.

În speță s-a pus problema dacă este îndeplinită cerința opozabilității cesiunilor de creanță față de debitorul cedat, în condițiile în care notificările celor două cesiuni succesive de creanță, expediate prin serviciul corespondență internă cu A.R. oferit de Poșta Română, au parvenit mamei destinatarului căruia îi era adresată în fapt comunicarea.

Pentru a răspunde în concret și argumentat acestei chestiuni, Tribunalul a cercetat inclusiv Instrucțiunile interne ale Poștei Române, în vigoare din anul 1973, unde, potrivit pct. 164 se prevede că: „Obiectele de corespondență cu indicația „Recomandat” se predau la domiciliu, în lipsa destinatarilor, membrilor majori ai familiei acestuia cu care locuiește împreună.

Prin membri majori de familie se înțelege: soți, frați, părinți, copii, socrii și cumnați”, reținând astfel în cauză că, particularitatea modalității de comunicare a notificărilor, prin serviciul corespondență internă cu A.R. oferit de Poșta Română, constă în confirmarea primirii de către destinatar, împuternicit sau delegat. În consecință, comunicarea valabilă a trimiterii poștale în atare împrejurări nu este nicidecum condiționată de semnarea personală a acestei confirmări de către destinatar, fiind necesară numai atunci când expeditorul a solicitat, suplimentar, predarea „în mână proprie” (personal), ceea ce nu a fost situația în speță.

Or, în speță, în condițiile în care comunicarea cesiunilor de creanță s-a făcut la domiciliul debitorului indicat în contractul de credit, domiciliu care este actual, fiind menționat și în cuprinsul cererii de chemare în judecată și în al cererii de apel, iar, conform regulilor de comunicare ale Poștei Române, comunicarea prin serviciul corespondență internă cu A.R. este valabilă nu numai atunci când confirmarea de primire este semnată de destinatar, ci și atunci când confirmarea este semnată de un membru al familiei destinatarului (în cazul de față de către mamă), nu se poate reține că notificarea cesiunilor de creanță s-ar fi făcut în cauză cu încălcarea dispozițiilor art. 1578 C. civ.

Mergând pe același raționament, în susținerea soluției privind constatarea valabilității realizării procedurii de comunicare a cesiunilor de creanță cu debitorul contestator în cauză, Tribunalul a evocat și dispozițiile generale privind comunicarea actelor de procedură cuprinse în Capitolul II, Titlul IV Cod de procedură civilă, reținând așadar ca argument suplimentar și faptul că, atunci când reglementează citarea și comunicarea actelor de procedură, Codul de procedură civilă reglementează posibilitatea primirii actului, atunci când destinatarul nu este găsit la domiciliu sau reședință, de către persoanele majore din familie și, în lipsa acestora, chiar de alte persoane majore care locuiesc cu destinatarul. Astfel, potrivit art. 163 alin. (6) C. pr. civ.: „Dacă destinatarul nu este găsit la domiciliu ori reședință sau, după caz, sediu, agentul îi va înmâna citația unei persoane majore din familie sau, în lipsă, oricărei alte persoane majore care locuiește cu destinatarul ori care, în mod obișnuit, îi primește corespondența”.

În speță, apelantul contestator a invocat drept critică și inexistența titlului executoriu (susținând că, contractul de cesiune, nu constituie titlu executoriu), apărări ce au fost înlăturate ca neîntemeiate.

S-a reținut că, urmare a cesiunii de creanță între părțile respectivei convenții (cedent și cesionar), creanța a trecut în patrimoniul cesionarului, cu toate drepturile pe care i le oferea cedentului, iar normele care guvernează regimul juridic al cesiunii de creanță trebuie analizate în corelare cu cele care instituie caracterul de titlu executoriu al contractului de credit.

Or, art. 120 din O.U.G. nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, nu a conferit contractelor de credit trăsătura de titlu executoriu în considerarea persoanelor semnatare ale unor asemenea